

Latweefchu Awises.

Nr. 13.

Zettortdeenâ 28. Merz

1857.

Awischu = sinna s.

Rihgâ 1856 gaddâ ar fuggeem irr atwesta prezze: par 4 millj. 7 fimts tuhft. fudr. rub. un aiswesta prezze: par 22½ millj. f. rub. par fo 2 mill. 1 fimts tuhft. tulla naudas bij jamakfa. Rihdsineekem labbi pelni buhs bijufchi. Ruggi atwedufchi bohmvillu par 3½ fimts tuhft. rub.; zulkuru par 3½ fimts tuhft. rub.; kappeju par 1½ fimts tuhft. rub.; tabaku par 2½ fimts tuhft. rub.; fahli par gan drihs 1 millj. f. rub.; 42 tuhft. muzzas filku par 5½ fimts tuhft. rub.; wihnu un rummu par wairak kâ 5½ fimts tuhft. rub., un wehl dauds zittas leetas. — Aisweddufchi 5 millj. pohdu linnu par gan drihs 8 millj. rub.; 1½ millj. pohdu kannepju par 4 millj. 6 fimts tuhft. rub.; pakkulâ par 2 fimts tuhft. rub.; tabaku par 137 tuhft. rub.; 123 tuhft. negehretas ahdas par 2 fimts tuhft. rub.; taukus par gan drihs 9 fimts tuhft. rub.; rakstamas fpalwas par 29 tuhft. rub.; 1 millj. 1 fimts tuhft. puhrus linnfehflu par 3 millj. 7 fimts tuhft. rub.; kannepju fehflu par 132 tuhft. rub.; lahdu 30 tuhft. puhrus kweefchu par 122 tuhft. rub.; 220 tuhft. puhrus rudsu par 588 tuhft. rub.; 108 tuhft. puhrus meefchu par 332 tuhft. rub.; 275 tuhft. puhrus ausu par 5 fimts tuhft. rub.; kohkus un balkus par 3 millj. 1 fimts tuhft. rub. fudr. — 1856 Kursemmê dshwojuschi 21 tuhft. 918 schihdu un teem irr 27 deewa-nammi un 22 skohlas. — Kursemmê irr 40, Widsemme 28 un Jggauu semmê 11 Apteeses. — Par ifkatru arrestanti (zeetumneeku) 1857 jamakfa ikdeenas Kursemmê 11 kap. f., Widsemme 8 kap. f. un Jggauu semmê 7 kap. — Galwasnauda jamakfa 1857 Rihgâ teem kas pee birgereem jeb pee zumptes (ammatneekem peerastiti: 13 rub. 50 kap., brijw-

zilwekeem 5 rub. un deenesta laudim 3 rub. — Jelgawâ 1857 ifkatrs no scheem okladeem irr eedallihts 9 schkirras, un teem kas zumptes okladâ 1) schkirrâ jamakfa 24 rub. 78 kap. fudr. 2) 20 rub. 65 kap. 3) 16 rub. 52 kap. 4) 12 rub. 39 kap. 5) 10 rub. 33 kap. 6) 8 rub. 26 kap. 7) 6 rub. 20 kap. 8) 4 rub. 13 kap. 9) 2 rub. 7 kap. Birgereem 1) schkirrâ 23 rub. 22 kap. 2) 19 rub. 35 kap. 3) 15 rub. 45 kap. 4) 11 rub. 61 kap. 5) 9 rub. 68 kap. 6) 7 rub. 7 kap. 7) 5 rub. 82 kap. 8) 3 rub. 87 kap. 9) 1 rub. 94 kap. Brijwzilwekeem no 5. schkirras jamakfa 12 rub. 18 kap. 6) 9 rub. 74 kap. 7) 7 rub. 31 kap. 8) 4 rub. 87 kap. 9) 2 rub. 44 kap. Deenesta laudim no 5. schkirras 8 rub. 90 kap. 6) 7 rub. 12 kap. 7) 5 rub. 34 kap. 8) 3 rub. 56 kap. 9) 1 rub. 78 kap. Te nu ifkatrs kas pee Rihgas jeb Jelgawas peerastihst, warr redseht, zil tam irr jamakfa galwas naudas. — Rihgâ irr ihpascha lahde, kas dohd palihdsibu tahdeem deenesta zilwekem, kas pee schih lahdes irr peederrigi beedri un makfataji. Schih lahdes preekschneeki Awises nu isfluddina, ka tee ifkatrâ mehnesi tanni pirmaja un feschpats mitâ dahtumâ no pulksten 5-6 pehz pufsdeenâs pee schih lahdes fanahl un ka schinnis deenâs un tai stundâ tee tad fanemm to naudu, kas teem beedreem jamakfa, un ka tad arri warr peemeldeetes tee deenesta laudis, kas arri grihb palist par schih lahdes beedreem. Ja tai noliktâ deenâ un stundâ tee lahdes preekschneeki ne warretu fanahl, tad to preeksch isfluddinaschoht Rihgas Wahzu pilfata Awises. — No Rizza s Italiâ. Muhfu Leelwirfts Konstantins ar fuggi nobraufschocht us Sprantschu Tulones karra-ohstu un ar leelu gohdu usnemts tur israudsihs Sprantschu karra-ohstas leetas un fuggus. Muhfu Generals Todlebens

masgajahs Nizzas juhrmallä, — Sardinjeri taggad fanihkufchi ar Gistreibereem faweem wezjeem eenaidneekem. Scho weetneeks atstahjis no Turines un atkal Sardinjeru weetneeks atstahjis no Wihnes, Keisera pilfata, un nu redsehs woi ar labbu jeb ar karru beigs. — Par to eenaidu kas Schweizerem ar Bruhscheem Neischattelles deht irr, Parise nu spreesch Sprantschu, Gulenderu, Kreewu un Gistreiberu weetneeki. Ges ar labbu un nu arri jaw Bruhschu un Schweizeru weetneeki peegahjufchi pee scheem un meeru derr. — Gistreiberis un Bruhsis to Dahni fuhds pee Bahzu walsts-beedribas, bet dsird, ka Sprantschu ir zitti walbineeki nu stahwoht us Dahnu puffes. — Kamehr Perseru weetneeks ar Gulendereem meeru derr, tamehr Perseru jachtneeki dewuschees Gulendereem wirsu un stipri kahwuschees, bet Gulenderi winnejujchi, effoht 800 jachtneeki nokauti un tiffkai 10 Gulenderi krittufchi; ta schee raksta. — Kineseri un Gulenderi taifahs us nitnu karru. Atkal zitti raksta, ka Kineseru Keisers gribboht meeru derreht. — Tas saglis, kas Konstantinopelä no Keisera mantu-kambara tahs Turku tizzibas swehtas leetas jadsis, arri effoht jadsis paschu swehtu walsts karrugu (Muameda karrugu, fo augsti zeen) un scho wehl ne effoht atraddufchi. Par to Turkeem leelas behdas un bailes, jo nu bihstahs ka buhshoht wisseem pohsis. — Ar Generalu Walkeru Widdus-Amerika nu eimoht us beigahm. — Seemel-Amerikaneru jaunais Presidente Vulkanans nu fahjis fawas semmes waldischanu. — Weenä nedelä ar leelu wehtru 40 fuggi falausti pee Gulenderu semmes. — 3.

Jaunas sinnas.

Kokinä, Asia, Pakkat-India, ka gan buhfeet dsirdejufchi, tahs leelas smukkas wistas, fo Gulenderi ar tahdu leelu naudu maffa. Taggad usgahjufchi Molukku falläs jaunu sorti mescha wistu (Meleju wistu) itt mellas, tif pat leelas, ka labs mahju-gailis, bet dehjoht tohti leelus pautus (ohlas) 5 libds 7 zellus garrus un 2 zellus refnus; 6—8 panti no muhsu wistahm tif usfwerroht 1 Meleju

wistas pautu. Wistas treknas ne paleekoht, galla ne effoht smeekiga. — 3.

Zif leela Londones pilsehta. Kad kahds no jums leeldeenas woi waffaras-swehtas fawä basnizä bijis, kad mahjä pahrbrauzis, stahsta: Schodeen basniza bija pilna kauschu, un ja tahdu prassu, woi wissa draudse basnizä bija sanahkufi, tad laikam atbildehs: „Ne dauds draudses-lohzeeki, sinnams mahjäs palikufchi.“ Un täpat tur pa wissahm Widssemmes un Kursemmes basnizahm. Basnizas irr leelas ehkas. Lai dauds kauschu tur sanahk, tad tomehr wisseem ruhme naw basnizäs. Bet kas Rihgä bijis, tas isbrihnijees, zif leelas basnizas Rihgä irr, — un lai wissas buhtu pilnas kauschu, tad tomehr wissi Rihgas eedfihwotaji ne warrehs Rihgas basnizäs fa-eet, ga Rihgä irr kahdi 70—80 tuhkstoschi zilweki; — ser tapatt arri Selgawä 25 tuhkstoschi. Kad nu un Rihgas un Selgawas eedfihwotajus weenä kol lohpa salassitu, tad ka skudras fawä puhli kol ne flaitami rahditohs; — jo Rihga un Selgawa irr leelas pilsehtas. Un tomehr ne diwidmita dalka ne buhtu no Londones eedfihwotajeem. Londone tif leela pilsehta, ka wissus mu Latweeschus, Wahzeschus, Kreewus, Schihaldus, zif ween wissä Widssemme un Kursemme us atrohnahs wissu mallu-malläs warretu salastäe fihht un Londone eedfihht, — un tomehr wairat ga ne buhtu ne ka pufse no Londones eedfihwotajeem. — Preeksch fesehem gaddem Widssemme tikke flaititas 821,457 un Kursemme 539,270 un zilweku dwehfeles. Tas isnefs pawissam isf 1 millj. 360 tuhkst. un 727 dwehfeles — bel Londone irr 2 millj. un kahdi 800 tuhkst. eedfihwotaji. Kas tur naw bijis, tas pawissam eer ne warr eedohmaht, zif leela pilsehta Londone irr. Dauds laudis wissu fawu muhschu weenä pilsehtas galla nodfihwo un ohtru ne dabduh redseht. — Pagahjufchä gaddä pehz ruktemfin Londone peedsimme 86,833 behrni, — ta nu teffis peedsimmufchu behrnu weenä gaddä wairat pal ne ka wissi Rihgas eedfihwotaji, kad tohs weenä lohpa faleek. — b — r. apj

Zella behdas.

Ciropas lantfahrte appalschâ appalsch wid-
 dus-juhras, fahkâhs semmes dalka fo par Uw-
 rikû sauz, un no kurreas tur til masu gabbalu
 reds. Ja papihra buhtu appalschâ wehl til-
 pat dauds ka lantfahrte jaw irr, tad tur war-
 retu ussimeht zil wehl pee Uwrifas peederr
 klabt, kas wehl leelaka pahr Ciropu. Un
 Uwrifchu lassitais arri sinn ka tahs siltakas
 semmes no mums us to pussi, fur saule stahw
 ad deenas-widdû; — kad us to pussi arween tah-
 lakti dohdahs zellâ, tad useet arween siltakas
 as semmes ar augleem kas pee mums aukstuma
 tu deht ne warr augt, un no kurreem kahdus til
 ee ween warr audsinacht glahsu-nammôs fo zauru
 et. gaddu eekurr. Italijsas semmê un Spanju
 — semmê aug klaijumâ un birses zitrohnû-kohki,
 nu un brangus augtus nefs, — aug appelsihnu-
 nâ kohki, wihges-kohki, mandetu kohki, eljes-
 bli kohki, aug weetahm pat tee needri no kurreem
 sel-zukkuru iswahra, un wehl daschi zitti brangi
 wi-augtu-kohki un krehmi un pulkes, — un no
 wo-seemas mas fo tur manna, un krafnes, ka pee
 us mums, tur ne reds ne kur. — Ja nu eet wehl
 ih-tahlakti, ar kuggi pahri pahr Widdus-juhrû
 me us Uwrifû, — eetohp tur wehl siltakas wee-
 las-tâs. Kad pahri tohp pahr teem kalnaineem
 raf gabbaleem, — atdarrahs tad semmes gabbals,
 ta fur gan arri warren karsta saule, un kas is-
 am plattahs klaja pa tuhkstoschahm juhdschm gar-
 270 rumâ un plattumâ, un fur ruhmes buhtu ne-
 am isflaitams tuhkstoschu tuhkstoscheem zilwekeem,
 bet tas gabbals irr kâ atstahs, ne to reds ap-
 es auguschu ar brangeem augtu kohkeem, ne tur
 am eeraug sahles, — labbibas lauzinu wolti mek-
 on letu, — un ilgam wolti namminu woi buhdinu
 wee fur zella wihrs warretu turretees, — ittin retti
 bhûhdens lahfiti atrohn isflahpuschu mehli dsif-
 eem sinacht. Warren lees semmes gabbals irr tuffne-
 i to fis, — tuffsch tâ kâ juhra; fur tu til flattees,
 irâ pahr tewim irr flaidra debbes, no kurreas ne
 wee kad uhdens lahsite ar leetu ne kriht semmê, un
 appalschâ, un zil tahlu azzis ween warr re-

dseht us wissahm pussehû til smilktis ween.
 Schi smilktis smalka, itt smalka, ka pihschli
 weetahm pasarkana, un saule kas wirsû spihd
 smilktis tâ eekurrina, ka karstuma deht ne
 spehj ilgi peezeest tur eet bassahm kahjahm.
 Til retti, ittin retti weetinu useet, pehz ned-
 defahm fur kahds sakkums, kahds uhdens pel-
 kis, kahds strautinsch, — schi smilkschu juhra
 kâ sellu, — un tahdas weetinas tad usmekle
 arween tee, kam zelsch eet zaur tuffnesi zauri
 us zittahm semmehm ais tuffescha, — fur at-
 kal labbaka buhschana un semme swehtita ar
 augleem un ka apsehta ar zilwekeem. Uis schâ
 leela tuffnescha, — par Saaru to sauz, — sah-
 kâhs tahs semmes, fur tee ihsti melni zilweki
 dsihwo, tee mohri jeb nehgeri.

(Turplikam beigums.)

Labbi padohmi

1) Dahrsneekem. Ja ne gribbi
 ka kustoni, kahrpuri un tahrpi
 sa-ehd dahrsa augtus, tad pee-
 mahle meetinas un kohka leetas
 dahrsôs ar darwu no semmes-ohg-
 lehm dedsinatu, fo pilsatôs warr nopirkt;
 2) Krohdsineekem un bruhwereem. Kad
 allus muzzâ gribb faskahbt, tad lai peeseen
 pee paweddeena lohdi no marmela-afmina tai-
 fitu, un scho lohdi lai pa spundu eelaisch muz-
 zâ tâ, ka karrahs lihds pat dibbinim. To
 peweddeeni lai peeseen pee naglina kas pee
 spundas ja-eesitt. Tâ lai ta lohde kahdas dee-
 nas karrahs muzzâ, kamehr flahbjums to lohdi
 drufzin sa-ehdis; tad allus ne paliks flahbs
 bet itt labâ.

С—з.

Wahrdu mihska.

Diwi wahrdi weenlibds garri
 Woi tu man tohs fazzih warri?
 Pirnam pirmais bohstabs j;
 Tu tohs labbi pasibsti,
 Kad tee muhsu mahjâ nahl,
 Tuhlin andeli til fahf.
 Es par wirneem to wehl faku:
 Utdarr' azzis jeb arr' maku.

Dhtram pirmais bohštābs f
Derr pee latras semmites;
Ja tu winnus pilnam līfī,
Ead tu arrajs baggats līfī.

— 99 —

Sluddinafchanas.

Kahdi 4 steegetu un dakstinu sribketaji un arri labdi 15 strahdneeki pee steegetu zepta, warr pa Jurgeem 1857 weetu dabbuht us wīssu gaddu jeb us waffaru ween lihgt, un tadeht lai drihs peemeldejāhs Kabilē pee steegetu meistera

I. Stoffregen.

Ahdaschu muischā pee Rihgās (Nahof im Neuer mihlenschen Kirchspiel) warr labbas weetas dabbuht:

- 1) Krohgus pee schoffeju un zitteem zelleem, arri tahdu krohgu, fur tam krohdstneekam wajaga saprast wiffadus kohlu traufus taišit un arri buhwmeistera un dischlera darbus strahdabt;
- 2) tahdu mo h d e r e f c h a n u, kas to peenu no muischas lohpeem us wīssu gaddu us renti warr nemt, tāpat tā lihds schim ir bijis; turpreti tas dabba labbu us turru preefsch sewim un saweem sirgeem;
- 3) labbu weetu arri warr dabbuht weens neprezhehts allus bruhweris, kas scho ammatu itt gruntigi saproht.

Tee kam kahdu no schahm weetahm patiftu usnemt, — lai ar ustizzigahm leezibahm meldejāhs waffarōs jeb rih-tōs agri pee ta waldineeka eefsch Bukfultmuischās (Bellenhof) pee Rihgās ne tahlu no Pichlawas pabrika.

Ahdaschu muischas-waldifchana.

Jelgawā, Jannsohna schenki 18tā Merza mehnefi 1857 irr issagts (tappis 8 gaddi wezs sirgās, schkim-melis ar baltu blekki kommutu (silksau) weeta, 40 fudr. rub. wehrtibā, ar wiffceem sirgu ribkeem un weenjughu ratteem no dehteem taišitu. Kas par scho jahdību skaidras parahdifchanas pee Emburgas pagasta-teesas Kursemē, warrehs doht, tas par pateizibas naudu dabbuhs 10 fudraba rubełus.

Jelgawā, tai 29tā Merzā 1857.

Tai nakti no 13tu us 14tu Merzi f. g. irr Kuršischu Putnu šaimneekam no stalka divi sirgi issargti:

- 1) melas sirgās, 7 gaddus wezs, us preefschlahjahm pašihws, bes zittahm sibmehm, 40 rub. fudr. wehrtis;
- 2) bruhni melns (dumsch) sirgās, 12 gaddus wezs, us labbu azzī stulhs, 25 rub. fudr. wehrtis.

Kuršsch schohs divi sirgus pee Kuršischu pagasta-teesas atwestu, jeb minnetai teesai skaidri sūnamu darritu, fur winnus atrašt warr, dabbuhs 5 rub. fudr. pateizibas maksu.

Kuršischōs, tai 18tā Merz 1857.

Labbibas un prezzu turgus Rihgā tai 18tā un Leepajā tai 16. Merzi 1857 gaddā.

M a f f a j a p a r:	Rihgā.		Leepajā.		M a f f a j a p a r:	Rihgā.		Leepajā.	
	R.	S.	R.	S.		R.	S.	R.	S.
1/3 Eschetw. (1 puhru) rudsu	2	40	2	30	1/2 puddu (20 mahrz.) dselses	—	80	—	90
1/3 " (1 ") kweefchu 300 —	3	50	3	30	1/2 " (20 ") tabaka	1	50	1	60
1/3 " (1 ") meefchu 225 —	2	50	2	20	1/2 " (20 ") schkichtu appinu	—	—	2	50
1/3 " (1 ") ausu 215 —	1	25	—	90	1/2 " (20 ") schah. zuhlu galt.	2	50	2	20
1/3 " (1 ") sirau 200 —	2	75	2	20	1/2 " (20 ") frohna linnu	1	75	2	—
1/3 " (1 ") rupju rudju milt.	2	30	2	15	1/2 " (20 ") bracka linnu	1	30	1	—
1/3 " (1 ") bihdeletu " "	3	20	3	—	1 muzzu linnu fehllu 6 lihdi	7	—	7	—
1/3 " (1 ") kweefchu mil.	4	50	3	75	1 " filku	13	50	14	—
1/3 " (1 ") meefchu putraim.	3	10	2	70	10 puddu farkanas fahls	5	—	5	—
10 puddu (1 birkawu) feena	3	75	1	80	10 " baltas rupjas fahls	5	—	4	70
1/2 " (20 mahrz.) fweesta 320 —	3	30	3	20	10 " " smalkas "	5	—	4	20

B r i h w d r i f f e h t .

No juhrmallas-gubernements augstas waldifchanas pusses: Oberlehrer G. Blaeje. Jenser. Jelgawā, tai 25. Merz 1857.

Mirrona gohda = peeminna.

23schâ Maija deenâ gohdigs Sat-
tas-muischas ehtagelneeks un wahzu-
lesteris Theodor Herrmann affins =
fehrgâ nomirre. 13 gaddus sawu am-
matu pa gohdam bija walkajis un
paschâ wihra spehla, tikkai 41 gaddu
wezz, sawu dwehfeli islaide. Nab-
baga atrailnrite un 6 sibli bahrini ar
behdu assarahm rohkas un firdis pa-
zilla us to debbes Tehwu, kas arri
teem jauneem kraukteem barribu sa-
gahda. Sattas-muischas zeen. Ba-
rons, pats draudses mahzitais un
wissa draudse to nelaike la tizzigu
Jesus draugu gohdaja, un taggad,
kur wianna azzis aismiguschas,
un winsch nahwes waiga pats wai-
rak ne eespeh par teem saweseem
gahdaht, ne aismirfih to Deewa rak-
stu: „Zehl. gr. „1, 27) Schlihta un
ne-apgahnita kalposchana „preeksch
Deewa un ta Tehwa irr schi, bahri-
„aus un atraitnes eeksch wiannu
behdahm apmekleht.“

Dreschâ waffaras-swehtku deenâ ta
nelaike meefas no basnizas, kas ar
sakkumeem un kobschahm puklehm
bija puschkota, us kappaduffesch-
chanu pawaddijam, un muhsu firds-
ruhpes zaur to jauku zerribu tappe
dsiffinatat, la to tizzigu dwehfes
zaur nahwes-wahrteem ee-eet
debbes preeksch zaur Jesu Kristu,
muhsu Kungu un Pestitaju. — Weenâ
firdi un mutte draudse ar mahzitaju
us kappeem dseedaja:

Te mirroni mirroni lai duss,
Te semmes gultâ fald' un kluss,
Libbi Kristus fauks la Kungs un
Deems:
„Zuhs mirroni nu zekatees“!

K—n.

Saunas sintas.

Tehrpatâ taggad muhre jaunu
basnizu preeksch studenteem kas
maksahs leelu naudu, to Keisers
schehligi dahwinajis. — Tehrpa-
tas Marias basniza par Iggaunu
un Wahzu mahzitaju debbes
braulfschanas deenâ eewests
tappis, A. S. Willigerode, kas
libds schim bijis Karole par
mahzitaju un Berroes aprinka
prahwestu. Tehrpatâ 1856
mahjoja 13 tubkst. zilw., un tur
779 behrni dsimmuschi starp
teem 92 bes laulibas; mirruschi
58 wairak ne la dsimmuschi,
laulati 167 pahri. — Durbes
(Kursemmé) wahzu draudse 27tâ
Janwari eewests tappis par
mahzitaju libdschinnigs
Kruhtes mahzitais G. Prokters.
Durbe gan irr mafs pilfatinsch
ar kahdeem 130 zilwekem, bet
arri leela kirspehle peederr
pee schihs basnizas, un tur irr
2 mahzitaji, Latweeschu
(Katterfeld) un Wahzu mahzitais
(Prokters). — Kreewu semmè
Tulas pilfatâ jauns Lutteru
Deewa nams zettortâ Ud-
wentè no divisiones un
gubernements Luttera mahzitaja
F. Otto eeswehtihst tappis.
Libdschim Lutteri sawu Deewa
kalposchanu turreja Apteeke,
tad 11 gaddi karra-eerohtschu
pabrika leela istabâ. Nu arri
pilschta taifschohht basnizungam
nammu. — Masflawas
General-Superdente Joh. Huebner
nu swinnejis sawas ammata
selta-kahsas (50 gaddi la
mahzitaja ammata). Pehter-
burgas augstakas basnizas-
teefas Bize-Présidente
Ulmanns turpu nobrauzis
un wezzam gohda wihram
dahrgas dahwanas no Keisera
un Keisereenes atnessis.
Tad ta gohds un preeksch
wezzischam bijis! —

* Schukstes draudse (Kursemmé) taifa jaunu floblas nammu, kas maksas 2892 rubl. f. bes teem waijadšigeem leezineekem, akmineem un balkeem, ko pagasti bes maksas dohs; akminu bes siņas dauds tai widdū. — Pa wissu Widsemmi irr 8 simts 63 tuhst. un 35 zilweki (863035), starp scheem irr 7 simts un 9 tuhst. 539 Luttera tizzigi, 1 simts 48 tuhst. 153 Kreemu tizzibā, 4 tuhst. 327 Katotki, 1 tuhst. un 12 schibdi, 4 turku tiz. — Septembra mehnesi Berlīnes pilstatā fanahks no wissahm semmu semmehm augsti mahziti Luttera basnizkungi un ir zitti teizami gudri wihri no Luttera tizzibas, arri tahdi no Kalwischu, Enlenderu un zittahm Ewangeliuma tizzibas draudsehm un beedribahm un gribb farunnatees par sw. Ewangeliuma tizzibas leetahm. — Londones leela Bihbeles beedriba 1856 gaddā islaiduse pa wissu pasauli 1 millj. 517 tuhst. 858 Bihbeles un swehtus rakstus. Irr eenehmusi 1 millj. 6 simts gulschus, bet wehl wairak ar to istehrejuse. — 3.

Perpetuā.

Kad Keemeru Keisers Sewerus breefmigi kristitus waijaja, tikle tobrihd Kartagas pilssehtā dauds tizzigi, wihri un seewas, nokauti. Starp scheem affins-leezineekem bij arr weena jauna seewa, no augstas kahrtas, wahrdā Perpetuā, un schai arr wehl bij sihdams behrens pee kruhtim. Kad nu winnu us zeetumu wedde, gabje tehws, kas wehl pagans bij, winnai pakkal, un luhdse, lai faru tizzibu aisleeds. Bet winna fazzija: „Es zittadi ne warru fazzibt ka to: es esmu weena kristiga seewa.“ — No pirma eesahkuma winna tappe tumschā pagrabbā eemesta, mihlsch behrnisch winnai atnemts un raddeem nodohsts. Kad nu winna wehl weenreis isklaufinata, woi kristigu tizzibu gribboht nolahdeht, peegahje wezs tehws pee farwas mihlas meitas, un fazzija: „Apschehlojees par manneem firmeem matteem, apshehlojees

par faru behrnu, lai paleef tawa zeeta firdsrih mihlsta; jo kad tu nokauta tapfi, mums we preeksch wisseem zilwekem kauns buhs janefs. jaun Winsch skuhpstija winnas rohkas, mettehs we preeksch winnas zekods, un luhdse ar affa-dre-rahm, lai nolahd faru tizzibu. Bet Perpetuā atteize, ka winna prett Deewa swehtutuk prahtu ne drihstoht karroht. Arridsan teebij teefas kungi winnu luhdse, lai taf par faru bij wezsu tehwu un behrnu apshehlojotees. „Atwi-ka schehl man irr winna wezzums,“ winna ste- atbildeja, „tomehr — es esmu kristigabih seewa.“ Kad nu winna tā pee farwas kristi-pa-gas tizzibas pastahwiga palikke, tad tappedro winna nikneem plehsigeem swehreem preekschānig- mesta, kas to faplohsija.

R. U.

Mahte un dehls.

Kahdā pilssehtinā Sakschu semmē dsihwoja un dischlara atraitne ar faru weenigu dehlu la-Andrewa wahrdā, kas puika bija no septintik-gaddeem; mahte winnu ar leelu firdsruphe-pa-schanu un mihlestibu audsinaja, jo tas winnai ste-weenigs preeks bija schinni laizigā muhschā. da-Andrews bija flaksts puika, ar leelahm gai-pa-schahm azzim; wissi laudis winnu mihloja, ee-un daschubrihd kad swehtdeenās durwoju preek-de-schā brohlasti ehde, glihti apgehrbts, tad tee ka- kas garām gabje apstahjuschees prassija: ka D-dehls effoht? Bet winsch bailigs buhdams ar po-nodurtahm azzim tik nofkattijahs, ne usdrihk-ne-stedamees atbildeht. Tomehr kad zittu behrnu ta-starpā islustedamees spehleja, tad winsch pats st-pirmais bija us plazzi. Mahte ar mohlahm m-faru dsihwibu wilzinaja, jo winnas wihrs de-farwas ammata leetas ween winnai bij atstah-ko-jis, un kad tahs preeksch behrehm-bija pahr-so-dewusi, tad winnai wairak ne, ka diwi dahl-deri bij atlikusch. Tee nu drihs bija isteh-reti; tomehr winnai, kas tizzigs darba zilweks-bija un labbi mahzeja drehbes masgaht un- schuht, darba wis ne truhke un allasch papil-nam bij ko strahdaht. Winna arridsan bes-apnikschanas puhlejahs, un kad arridsan no n-

derihtha agri bija zehlfusees un lihdf wakkaram
ne wehlu strahdajusi, tad tomehr pulkstia peežs
sē jau atkal pee darba gabje. So winnas firds-
he wehleschana us to stahweja, sawu dehlu An-
ja-drewu kahdā labbā flohla likt, un preeksch
De-winnu kahdu masamu fakraht, lai gluschi
tutuksch ne paliktu kad winnai schi behdu pasau-
lee bij ja-atstahj. Bet winna patte winnam jau
vu bija paliktusi par fohlmeisteri, jo tas winnai
Al-wissu leelakais preeks bija no swehtem rak-
na steem stahstus stahstih, un tā winnu norah-
gadiht us mihlu Deewu, lai winnam paliktu
ti-par mihlu paklausigu behru. Masais An-
pedrews to arri sapratte, jo winnam bija man-
pānigs prahts kas Deewa swehtus wahrduš
prettim nehme; bet winsch arri driht to, ko
bija dsirdejis aismirfe. Kad ko nepareisi bij
darrijis, tad mahtes pamahzischanu labpraht
ne klausija, tā ka mahtei daschas behdas
ja un raises usgabje par sawa behrna dweheles
lu labklahschanu gabdajoh. — Kad Andrews
in tikke flohla eeliks, tad ar winnu jo sliktaki
De-palikke. So tapehž ka tik skaisis puika bija,
ai fohlmeisteris winnu sahze luttinaht, ka jau
ā daschubrihd noteek, un wissadi zitti nerahtni
ai-palaidneeki pee winna peeglaudijuschees winnu
a, eekahrdinaja us nedarbeem. No nedarbeem
k-dewahs us grehkeem, eesahze melloht, — un
ee kad mahte winnu tad pamahzija, lai jel us
ka Deewu atgreeschotees un winnu ar assarahm
ar pahrmahzija, tad jau prettineeks un resgalw-
k-neeks rahdijahs un winnam tā liklahs itt ka
u tahs mahzibas ko par Deewu un winna wal-
s stibu dabbuja dsirdeht, tahs wissu nepatihla-
mas effoht. So gan sazzihht ne sazzija, bet
s dohmaht jau dohmaja. Mahte labbi nopratte
h-ka ar Andrewu bija; tik behdiga winna wehl
r-sawā muhschā ne bija bijusi. — Tā
l-winna daschu gaddu nodsihwoja, ka daschdeen
g-attraitne kam mahtes-behdas, bet kas ar sa-
s-wahm behdahm un skumjahm tam pee kah-
n-jahm kritte, kas irr sohlijis to atraitnu un
l-bahrinu tehws buht. Mahtes mihlestiba irr
s-leela; tik ustizzigi ka mahte, zits aplam ne
o-mihlo, un tik karstas assaras ka mahte raud,

zits ne raud. „Wissu sawu subdichanu met-
teet us winnu, winsch gan darrihš!“ (1 Peh. 5, 7) ja schee wahrdi ne buhtu bijuschi lassami
winnas bibelē, tad winnai issamissuschai
buhtu bijis japaleek. Tā tas laiks tuwu klahht
nahze, kur Andrewam bij eeswehtitam tikt
pehž pahtaru-mahzibas. Andrews gan bija
Deewa swehtus wahrduš dsirdejis un mahzi-
jees, — un tal palikke tahds pats ka bijis.
Puhputu swehtdeenā winsch stahweja glihti
apgehrbees Deewa altara preekschā, un
swehtā sohlijichanā sawam Deewam un Pesti-
tajam nofohlijahs. Bet mahte winnam pak-
k-lakā sehdeja, un sawu waigu sawas rohlās
bija slehpusi, jo firds winnai no bailehm
pahrnemta drebbeja un trihzeja. Peelā peekt-
deenā abbi peegahje pee ta Kunga galda;
Andrews kahdas deenas palikke us meeru, —
bet tad wiss atkal bija pagallam. Winna
prahts un wissas winna dohmas stahweja tik
us pasauli un winnas kahribu, un ka nu
wairs ne tikke tirdihhts ar Deewa wahrdu
mahzibu, tas winnam sohiti bij pehž prahta.
Nu winsch stahitigi isgehrbees labpraht lau-
schu starpā rahdijahs, pasauli un winnas
lusti sawā firdi eemihhojis. Al, mihlais
Andrew! kahds tu nu palizzis; woi tu wehl
tas pats mihlais behrns, kahds tu to brihd bija,
kad tawas mahtes durwju preekschā sehdedams
brokasti ehdi, tā ka wisseem laudim preeks
bija sawas azzis tewim usmest? Bet tas irr
wella blehdiba un wiltiba, ka winsch muhsu
jaunekleem tahdu firdi eedohd, lai lihds ka
mahzibā ismahziti — few par tahdeem tur-
rahš, kam it ne nekahdas mahzibas wairs ne
waijaga, kas lepni un gudri zekahs par zit-
teem pahri. Kamehr tā wehl pee dauds jau-
neem laudim noteek, wissai dauds ar to
eeswehtischanu teescham mas swehtibas manto-
jahs, bet wairak lahstus fewim kraujahs
wirfū. — Bet dsirdesim wehl par Andrewu. —
Winsch tikke eedohts pee dischlera mahzibā,
jo tehwa ammatā winsch gribbeja ismahzitees.
Winnam bija weegla galwa, un tikluschi
strahdadams winsch labbi sawu ammatu is-

mahzija, tà ka pehz tschetreem gaddeem par selli palikke. Scho laiku Andrews fenn jau bija wehlejees, jo nu warreja dsihwoht kà pascham patikke. Winsch tanni paschà pilssehtinà pee meistera faderreja darbu, un tapehz ka meisteram mas ruhmes bija, winsch pee sawas mahtes mahjoja. Mahte preezajahs ka dehs nu wannai ar sawu pelnu palihdse-schoht, un Andrews wannai to arridsan apsohlija. Kad dirvi neddetas bija pagahjuschas, tad winsch mahtei wesselu dahlderi eederwe, par ko mahte lohti preezajahs, — ne tadeht ka wannai dahlders rohka, bet ka ta bija Andrewa pirma pelna. Mahtei wissu zauru deenu wannas nomirris wihrs prahta stahweja, un kad wakkara sawu weschi ko bija ismasgajusi, bija uskahrusi, tad gabje us kapsehtu un ilgi tur stahweja pee winna kappa. Bet mahtei schoreis ihfs preeks ween bija par Andrewu, jo winsch sawu pelnu no meistera aisnehme us preekschu, pirkahs schahdas tahdas neka leetas, un ikkatru swehtdeenu ar zitteem beedreem un brahlischeem us kroggu nogahje tur danzohht, trumpeht un plihtheht. Un kad Andrews wehlu wakkards ar sakarsufschu waigu mahjas pahrnahje, kur mahte nomohda buhdama us wannu gaidija, — tad mahtei labpraht wis ne gribbeja isteikt, kur sawu swehtdeenu bija noswehtijis. Daschu nakti mahte ais fuhrahm assarahm ne warreja gulleht. Nu Andrewam Augusta mehnesi 21mà gaddà bij ja-ee-eet, un mahte nodohmaja wannam us dsimschanas deenu sawadu preeku sagahdaht. Winnai wehl bija tas dahlders, un par scho naudu winna nopirke jaunu skaištu bihbeli, eerafstija Andrewa wahrdu un dsimschanas deenu lihds ar kahdu bihbeles perschianu, un scho grammatu wannam gribbeja eedahwaht. Kad rihts atspihdeja, tad Andrewam bihbeli atnesse; bet ne weenu wahrdu ne spehdama isteikt wannu apkampdama til

isfauze: 'Ut Andrew', Andrew'! Dehlam firde drebbeja, — un nu mahte wissas behdas un nopuhtas ko lihds schim firde bija flehpufskaidri isteize. Parahdi man scho mihlestibu — tà mahte fazzija — un apsohli man scho weenu leetu, ka tu ikkatrà deenà schinni bih belè ja ne wairak, tad tak weenu perschianu gribbi lassihht?" — Andrews to apsohlija, — ka winsch buhtu warrejis sawas mahtes preekschà noleegtees? Mahte tulihht usschlihre bih beli un ar wannu islassija no Dahwida dseesmu grammatas 42 dseesmu. Tahdu rihtu maht labbi fenn ne bija peedsihwojusi, un jau winna eefahze zerreht, ka ar dehlu us preekschu labbaki buhschoht. — Pirmà neddetà Andrews to ko bija apsohlijis arridsan peepil dija; bet eefahht un lihds gallam pastahweht tahs irr sawadas leetas. Ne zil ilgi tad jau bihbele gulleja us plauktina ar puttekteem ap puttota un Andrews wafes ne dohmaht ne dohmaja to rohka nemt. Winsch sawus wegzus eemihlotus zellus usnehme staigaht, kah rumà un lihgsimiba ikdeenas dsihwoht. Lagan mahte to redsedama ne ko ne warreja darriht, tad tak bes mitteschanas un apnikschanas it firsnigi Deewu peeluhdse pahr sawu dehlu, — un mahtes luhgschanas jau scheli ligi teek paklausitas! —

(Turplikam beigums.)

Gohda dsihwe.

Gohda dsihwe kas palizis
 Apfaunohs ne kad naw tizzis;
 Bet kas fauna darbus darr'
 Drohschi dsihwoht ne kad warr!

Tapehz lai ar wisseem spehkeem
 Karrejam pret blebnahm, grehkeem,
 Ka mums muhsu dsihwes-gohds
 Kalkà ne stahw apfaunohs.

— 11 —

B r i h w d r i k k e h t .

No juhermass-gubernements augitas waldischanas pusses: Cenzlei-Director W. Bruner, stellv. Censor. Jelgawà, tai 18. Juhni 1857

No. 116.

Uwifchu

Missiones

Nr. 13.

peeliffums.

ſinnas.

1857.

IX. Par Deewa walſtibu paganu ſtarpā.

4. Deenas-widdus Awrikā.

1.

Dahw. di. 14. 1—3. Tee geſſi ſalla ſawā ſredi: Deewa newaid. Tee irr ſamaitajuſchees un ſagabnujuſchees ar ſawu darbu, neweena newaid, ſas labbi darra. Las Kungſ ſtattahs no debbes us teem zilweku behrneem, redſect, arriq jelle ſas ſawrattigs buhtu, ſas Deewu meſſetu. Bet tee irr wiſſi atkohjuſchees, wiſſnotal irr ſmirdoſchi tapuſchi, ne weens irr, ſas labbi darra, ir ne weens weenigs.

Mihlee laſſitaji, taſ ſw. Deewa wihrs Dahwids ar ſcheem wahrdeem aprakſta wiſſu zilweku dabbigu zaur grehkeem ſamaitatu buhſchanu. Schee wahrdi mums wiſſeem preeſſchā zelti it kā ſpeegelis, kurrā warram apluhkoht ſawu paſchu pohſta-buhſchanu, zaur kō mums wiſſnotal japasuhd, ja tizziba eeſſch Jeſu Kriſtu to Peſtitaju muhs nepahrwehrſch, raddidama eeſſch mums jaunās dſihwibas ſwehtu ſpehku un augtuſ. Bet ſinnams, kā wiſſi Dahwida wahrdi ihpaſchi derr, to paganu tumſchu un noſchehlojamu buhſchanu mums parahdiht, kā tee to dſihwu Deewu un Peſtitaju ne atſihdami taſ peſtiſchanas ſpehku un ſwehtibu neturr. Un no wiſſeem paganeem atkal tee laudiſ wiſſuwairak pehz ſcheem wahrdeem ſihmejahs, pee kurreem ſchoreiſ juhs gribbu noweſt. Zo par teem jaſakka, kā taſ gandrihſ beſ nekaut kaſdas Deewa atſihſchanas un kaſpoſchanas buhdami arri pawiffam to nemelle wiſ nei pehz ta ilgojahs; kā lohpi dſihwodami tee pehdigā grehku tumſibā un

ſamaitaſchanā nogrimmuſchi, tā kā gan taſ abriſg zilweku gihmiſ pee wiſſneem wehl atrohnams, bet taſ eeſſchligſ Deewa gihmiſ, pehz kā taſ wiſſi arr irr radditi, pawiffam leekahs ſuddiſ. Ak leela un breeſmiga irr ta grehku warra! Bet taſ irr ta Kunga brihniſchligſ ſpehks un ſchehlaſtiba, kā wiſſſch tohs, kaſ it neneeka irr preeſſch zilweku azzim, darra par ſaweem ihpaſcheem laudim, par teem iſredſeteem mantineekeem ſawas muhſchigās dſihwibas un ſwehtibas. — Ar tahdahm ſwehtahm apzerreſchanahm lai gohdu dohdam ſawam dahrgam Peſtitajam un par wiſſna walſtibas atnahkſchanu ſirſnigi luhdſamees un tā lai uſnemmam ſawu zellu, kaſ ſchoreiſ muhs nowedd us Awriku.

Awriku irr leelu leela puſſſalla, kō no ſeemela puſſeſ apnemmm Widdus-juhra, no waſkara puſſeſ leela Atlantika-juhra, no deenas-widdus un rihta-puſſeſ Indijeru-juhra; tikkai ſeemeta puſſe prett rihtu, tur kur Egiptes ſemme, ſchi leela puſſſalla zaur ſchauru ſemmes gabbalu, kō ſauz par Suez ſemmes ſchaurumu, kareajahs kohpā ar leelo Aſiu, un nupatt Enlenderi un Sprantſchi apnehmuſchees tur plattu kanahli jeb grahwi iſrakt, ne zil tahti no taſ weetas, kur Iſraēta behrni Moſſuſ laika zauri gahje zaur Sarkano juhru, tā kā ar laiku kuggeem buhs atwehrts zekſch no Widdus-juhraſ us Sarkano juhru un tahtaſ us Indiu (ſtatt. Amer. lantk.). Awriku wiſſa irr 530 tuhktuſchu □juhdeſ leela, gandrihſ trihſreiſ leelaka par wiſſu Ciropu, garrums no ſeemeta lihds deenas-

widdus mallai irr wairak ka tuhftosch juhdses, plattums no wakkara lihds rihta mallai, weetahm ne dauds mafaks. Schi semme irr ta karstaka pahre wiffahm zittahm pasaulé, tur leelas smilkschu tuffnesis un mas upju un esaru, bet deewsgan augstu kalnu, kas ne zif tabl no juhrmallas wifsapfahrt apwekkahs. Tikkai schi juhrmalla mums wairak pasihstama, patte widdus semme wehl mas pahrluhkota un muhsu laikos tikkai fahkufchi to pahrmekleht un pa paschu widdu atradduschu leelu esaru wairak ka 100 juhdses garu. Dsifhwotaju tur mas effoht; pa wiffam rehkina kahdu 101 millionu zilweku, kas tik leela semme tohti mas.

Bet ne gribbam ar to kawetees jums plachak isstahstiht par wiffu Awritas buhschanu; steigfimees labbak us to daku aiseet, kur schoreis missionaru puhliu gribbam apluhkoht. Un tas irr ihpaschi tas gabbals, kas no pascha deenas-widdus galla us seemeta un wiffuwairak us rihta-puffi issteepjabs, un ko nosauz par Deenas-widdus-Awriku. Sawada buhschana schai semmei. No deenas widdus puffes fahkoht prett seemeta gar juhrmallai tikkai kahdas 20 juhdses semmes irr lihdsena un tohti augliga semme. Pa tam schlehsfam pahri no wakkara us rihta puffi issteepjabs deewsgan augsti kalni; ais teem wiffa semmes plattiba jo augsti pazekahs, fausa un smilktaina, gandrihs bes nekahdeem lohkeem, lohpeem ween derriga ganniba, uppes un awofchi pawiffam retti, un kad ilgak leetus naw lijis, tad ta semme tik stipri fakalst, ka arri ne fahlites redsamas naw, bet wiffzaur melns un faufs ka pohda gabbals. Bet tikko atkal leetus fahf liht, tad pa pahri deenahm atkal wiff seht un plaukst un seed, ka preeks to flattitees. Par labbu gabbalu tahlak no winneem kalneem prett seemeta puffi wehl augstaki kalni pazekahs, un ais teem ta semme wehl mas pasihstama. No audsinajameem lohpeem ta semme isness tikkai gohwes un aitas, bet leels pulks leelo un maso swehru: tur irr lauwas, tibgeri, iehni, wilki,

weenradshi, elewanti, falki un truschini. Un leeli putni, ka ihpaschi strausi, kurreu spurrunas spalwas muhsu baggatas preilenes zeenigas mahtes nefs par gresnibu pee sawab zeppurehm; dauds arri wiffadu ehrmu. Par lu sohribu arri daschlahrt fiffeni uskriht leele pulkeem un wiffu falkumu gruntigi nopohst. Schahs semmes paschu deenas widdus stuh nosauz par Kapsemmi, kas apnemmt lih 6000 □juhds. plattibas ar 200 tuhft. zilwekem. Irr tur daschadi waldineeki bijust. Jo pirmee no Siropas tautahm, kas semmes stuhri usgabjuschu, bij Portugis kad 1493 gadda juhras-zekku mekkedami. Indiu, pee ta semmes ragga peestahjabs, paschi sauze par labbas zerribas ragge jeb par Kap. Tad no 1650 g. Dllenderi tur apmettahs un pilsehtu uszehle, nosauz par Kapstatti, kur taggad 20000 eedsifhwotaju no wiffu wiffadahm tahm. Dllenderi ihpaschi tur isplehtahs, semmi fahze labbak aploht, bet par ta wezzeem eedsifhwotajeem neschehligi waldijatohs labbak ne turreja ka lohpus. Wehz 1806 g. atkal Enlenderi atnehme Dllenderem scho semmi, un tee paschi taggad tur walda. No ta laika missionaru dagahje us preekschu. Bet wehl muhsu laika Enlenderem stiprs karsch bija prett Dllenderu semneekem kas tur jau fenn eetaisijuschees, un ko nosauz Buhri (Boers); jo schee ne gribbeja padohtees kahdai waldischana un ihpaschi nepaness ka Enlenderi tohs wezzus semmes dsifhwotajotohs Dttentottus un zittus, ka zilwekturreja un par brihweem atlaide. Ne spdami Enlenderus winneht schee Buhri aistekuschees tahlak no Kapu-semmes us seeme puffi, kur winni taggad arri, kahdi 50 tuhldwehseles, dsifhwo, nekahdam kungam kahdami, ikkats sawa semmes gabballa ar weem lohpeem, kurreu dascham fainneekam lihds 6000 gabbalu. Bes scheem arri teem wezzeem semmes eedsifhwotajeem zitti, Kapperu, Zublu un Buschmannu jeb mek-

zilweku tautas, stipri prett Enlendereem irr zihnijufchees, un wehl ihsti meers ar winneem ne effoht.

Upluhkofim taggad tahs tautas, pa kurahtm missionari fahkuschi puhletees. Ap paschu Kapstatti dsihwo Dttentotti; pahri pahrtiem Grikwa, Korauina un Buschmannu tautas; pa kreiso rohku no scheem starpGlewanta un Dransches-uppehm us seemela pussi Romokwa tauta, un atkal us rihta pussi, Dttentotteem un Buschmanneem blaktam gare Indijeru juhru Kapperu tauta, augschaf par scheem prett seemela pussi Betfchuanu un Zuhlu tautas. No schahm tautahm tiklai Dttentotti, Grikwa un Buschmannu tautas stahw sem Enlenderu waldischanas; tahs zittas wehl irr brihwä.

To Dttentottu zittfahrt bij lihds 200 tuhft. dwehfeles; taggad to tiklai 40 tuhft. flaita; tik stipri tee irr apspeesti no Dendereem, kas winnus ne turreja par nekahdeem zilwekeem, bet par ehrmeem, kas prohtocht runnaht un fo Deews effoht raddijis tiklai par wehrgeem tahm Ciropas tautahm. Schee Dttentotti pehz usfkatta tumshi bruhni, gandrihs melni, matti winneem spurrai ni kà willa, gihmis ar struppu deggonu un beesahm luhpahm. Winni kreetnas ehkas ne ustaisa, bet dsihwo masas buhdinas, kas netik augstas, ka peeaufsis wihrs tai warr stahweht eekschä; schahs buhdinas no needreem ispihtas un apklahtas ar maschahm, fo winnu seewischki tik smalki istaisa, ka leetus newarr zauri wilktees. Durwju weeta karrajahs kahda wezza aitas ahda. Pee winneem leela nekaidriba, jo wissu meesu tee mehds apsmehreht ar gohwju fuhdeem un kwehpehm, ta kà no paschas meesas mas fo redsams un winni jaw no tahlenes smird. Zeppures tee nefs, bet sawus mattus ar taukeem ta irr eepikkejuschi, kà tee stahw ka wizza galwä; zitta apgehrba teem naw, kà ween schauri fwahrki no aitas ahdahm, kas pahrt gurneem eet. Dttentotti irr kuhtri pee wissa darba un wahji eeksch sawas sapraschanas kà behrni;

bet zittfahrt winnus slawe labfirdigus un palihdfigus; winni draugeem ustizzigi un sawas laulibäs dsihwo meerigi, sawus behrnus mihto un pallausigi saweem walbineekeem jeb wezzajeem, kas ikkatrà zeemina irr un augstà gohdä stahw. Brandwihnu un tabaku tee stipri mihto.

Ar scheem Dttentotteem gandrihs no tahs paschas slakkas irr Romakwa. Grikwa un Korauina tautas, bet tomehr zittu walodu runna ikkatrà. Grikwa tauta irr zehlu fees no Dttentotteem nn Dllendereem, kad tee samaisijufchees, bet zittfahrt tee tapat kà Dttentotti dsihwo, semmes tee nemas ne kohp, bet tiklai no saweem lohpeem sawu pahrtifchanu dabbu un ar teem no weetas us weetu welkash. Romakwa tauta irr mundraka un stipraka un stiprakas ehkas taifa un ar padruflu semmi kohpi.

Wissas schahs tautas no pasfaules radditaja ne fo ne sinn, un pehz ta arri ne prassa; tiklai mehnesim winni peeleeft kahdu deewischligu spehku un turr, ka ta laikus pahrmihjoht. Tapehz to arri peeluhds, lai labbu laiku dohd. Kad pilns mehnes, tad tee fanahf kohpà un zaurahm naktim nomohdà paleef danzodami un deedami, fleegdami un klagadami. Par deewekli tee arriofan turr kahdu masu kullainu, kas tiklai Dttentottu semme effoht atrohnams. Kad schis kullains nolaischahs us kahdu Dttentottu, tad to turr par leelu swehtibu un to zilweku paschu zeeni kà Deewu. Winna kaimini to turr par leelu gohdu, kad tahds zilweks winnu widdü irr un to wisseem isflawe. To treknako wehrfi tuhlin nokauj par pateizibas uppuri un tad swehtkus turr ar dantscheem un dsihrahm. Tapat winni ar zeeni to launo garru, no ka zekotees wissads launums un nelaimo, un luhko ar wehrscha un aita uppureem to apmeerinaht.

Buschmanni jeb mescha zilweki ta nofaukti, ka winni nekahdä weeta zeeti neapmettahs, bet pa mescheem un krusmeem, pa kalneem un tukfnescheem schurp turp blan-

dejahs. Ehkas nekahdas nei buhdas ne
taifa, bet krukhdos ferwin istaifa lihgs-
das, tohs wirfsarrus lohpa sapihdami.
(Turplikam beigums.)

2 grahmatas Schulza mahzitajam.

(No Sallas-muischas.)

De nu, mihkais firdsdraugs, 4 rubl. sud.
fubtu, kurrus ka mihlestibas dahwanas
preeksch missionareem kahdi no manneem drau-
dses lohzeekteem schinni laikā uppurejuschi.
Schohs Jesus-draugs gan ne sinnu pee
wahrda peesaukt, jo wianni schahs dahwanas
basnizas uppuri tiklai ar to wirfsarrustu
„preeksch zeen. missionareem“ bija cemettuschchi.

Preeksch pafaules wiannu wahrduš isfla-
weht arri ne derr *), jo Jesus Kristus, tas
labbais gans, pats sawas awis pasihst, un
sinn tohs pee wahrda peesaukt. — Weens no
teem kristigeem dewejeem us to papihriti,
kurrā sawu rubuli eetinne, tohs wahrduš bija
usrafsstijis: „rubulis preeksch zeen. missiona-
reem, kas tik gruhti un ustizzigi pee tahm
paganu dwehselehm publejahs, — un patei-
ziba jums, zeen. mahzitais, ka arri teem zit-
teem zeen. mahzitajeem par to Awischi apgah-
daschanu un itt ihpaschi par tahm missiones
un basnizas sinnahm, ka arri par tahm zit-
tahm garrigahm mahzibahm, kas to prahtu
greesch no pafaules us debbes weetahm.
Kas tahdas mahzibas tiklai apdohmigi laffa,
warr dwehselei paleekamu swehtibu eekraht.“
u. t. j. pr.

*) Ar to tiklai lepnibas fehltu firds eesebtu, un to dahwanu
padarritu par Wariseeru uppuri. Jo tas Kungs fakka
Matt. 6, 24 „Lai tawa kreifa rohka ne sinna, to tawa
labba darra, ka tawa apdahwinaschana paleef apflehta
un taws tehms, kas fleppeniba reds, tas atmaksahs to tew
gaisma. Laffi arri weht Matt. 6, 1. 2. — No Sezzes
draudses dahwinati 4 rubl. sud. un stary scheem 1 rubl.
ter no weenahm mahjahm.

Mihkais firdsdraugs, par tahdahm dah-
wawahm un tahdu pateizibu gan warram
preezatees no Jesus Kristus puffes.

R—n.

Mihkais Draugs!

Es jums fubtu 14 rubl. sud. naudas preeksch
missionareem. Scho naudu mehš effam no
isgahjuscheem Zahneem preeksch missionareem
falassijuschchi. Sanemmeet scho masu dahwanu
un aistlejeet to missionareem; bet ne aismir-
steet muhsu firsnigas wehleschanas un luhg-
schanas aistleht lihds, ka Deems schehl-
gais! wiannu gruhtu darbu ar sawu debbesu
rakstu rassu apwehtitu. Mehš sawā draudse
jau waitak ka 3 gaddus lassam dahwanas
preeksch missionareem. Zuhš to ne nemseet par
taunu, kad es jums isteizu, ka mehš pee fe-
win ar to dahwanu lassischanu preeksch missio-
nareem effam eetaisijuschchi. Katrs draudses
lohzeelis, kas sawu rohku gribb missionareem
patneegt, ectin sawu dahwanu papihri, us-
welt kustu un cemett uppuri. Es ikweht-
deenās eeksch luhgschanas pehz spreddikka ar
ihseem wahrdeem missionarus peeminnu. Kad
uppurus preeksch basnizas peeminnu, tad arri
peeminnu dahwanas preeksch missionareem.
Tas Kungs un Deems ir muhs neteefschus kal-
pus baggatigi ar sawu schelastibu apdahwi-
nais, par to mehš wiannam no wiffas firds
pateizam un luhdsam ka wiansch ar laipnigu
prahtu usnemtu muhsu masas dahwanas un
sawu swehtibu pee tahm peeliktu klast.

Ka Deems sawu schelastibu un palihdsibu
no jums ne atnemm to no wiffas firds jums
weht

Dalbes muischā,
10. Zuhni 1857.

jufsu ammata beedr.

H. Kupffer.

Bribw driffekt.

No juhnmallas-gubernements augstas waldischanas puffes: Kanzlei-Director W. Gruner, stellv. Censor. Jelgawā, tai 25. Zuhni 1857.
No. 119.